

og holdes for det ypperste og høieste Hoved her paa Jorden over alle menneskelige Love, der ingen anden Herre og Dommer kjender over sig i geistlige og verdslige Sager, uden Gud alene,* hvorefter følger at „Danmark er i Sandhed mere en Kirke-Stat end de pavelige Lande ere det, og vores Konge er i Sandhed for os Danske Herrens, Jesu Christi, synlige Statholder.“

Sluttelig fremsætter Forfatteren sine Ønsker om, at Danmarks Kongestamme fremdeles maa blomstre og Danmark og det danske Folk tiltage i Velstand, Magt og Hæder til Dagenes Ende.

Slægtbogsoptegnelser om Familien Holtermann.

Ved S. H. Finne-Grønn.

Ved et besøg for nogen tid siden hos commandørinde, enkefru *Alvide Valeur*, født *Wraatz*¹⁾, i Christiania paatraf jeg blandt andre familiepapirer, som netop i de dage var fremme til gjenneomsyn og ordning, ogsaa de optegnelser om slegten Holtermann, der med den elskværdige gamle dames til-ladelse herved meddeles, da de i sine detaljer hidtil vistnok ere ukjendte i den personalhistoriske forskning.

Optegnelserne er forfattede i 1797 af den da 55aarige jomfru *Anne Holtermann* [se s. 54 no. 10], som til stadighed havde sit ophold i Bergen, hvor hun ogsaa døde i 1814, og de viser sig at være saa nøiagtige, at det under sammenligningen med de offentlige protokoller kun har været nødvendig at rette nogle faa tidsangivelser i hosføiede noter.

Originaldocumentet er et folioark, hvis hele indhold bogstavret lyder saaledes:

Forfædre eller Slægt-Linie.

Henrich Holterman og *Anna Bagge*, som var min Farfader og FarModer (dette optegnet af *Anna Holtermann* i Aaret 1797). Han Farfader *Henrich Holterman* var Fød udi Rotenborg²⁾ A. 1650 d. 12te Martj; Hans Faders Navn var *Coert Holterman* og

¹⁾ Alvide Valeur, f. Wraatz, er f. ²⁰/₁₁ 1814 i Christiania og blev gift ²²/₂ 1836 i Frue k. i Kjøbenhavn med den s. 53 note 2 nævnte commandør C. H. Valeur. Hendes Fader var postmester, cancelliraad Martin Wilhelm Wraatz, f. ²¹/₈ 1765 i Kjøbenhavn, søn af leverandør Martin Wraatz af pommersk æt og Henriette Wilhelmine Beiken, og † ²⁸/₁₁ 1831 i Christiania; han blev gift ²³/₄ 1806 i Kjøbenhavn med Dorothea Hedvig Leganger, f. ¹⁴/₁ 1782 paa Eidsvold og † ¹⁰/₄ 1866 i Christiania, datter af sogneprest, titul. professor Christopher Munthe Leganger og Maren Mandahl.

²⁾ 2: Rotenburg ved Bremen.

Moders *Anna Delfendals*; Han ankom til Bergen som Skomager-svend 1673 ved Ste Hans tiid, hvor Han 1677 d. 28de Januarij indtraadde i Ægtestand med Jomfr. *Anna Bagge*, som er ovenbemældte min FarModer; Hun var Fød A. 1660 d. 21de Maij¹⁾, Hendes Faders Navn var *Cursten Bagge* og Moders *Angenete Østensdatter*; Udi deres Ægteskab Avlede de følgende 16 Børn neml:

1. *Coert*, Fød 1677 d: 29de Novembr., Han døde Ugift, var først Student og døde som Lieutenant 1710 d: 17de April paa Skiertorsdag udi Christiania og der begravet²⁾).
2. *Carsten*, Fød 1680 d: 19de Febr. Han efterloed sig mange Børn og døde her i Bergen 1757 eller 1758³⁾).
3. *Angenete*, Fød 1682 d: 10de Febr. Hun blev Gift med Hørerer *Hans Bergendal*, efterloed sig Børn og døde i høy Alderdom hos sin Søn Præsten Hr. *Jens Bergendal* paa Hammer-Præsteg.⁴⁾
4. *Henrich*, Fød 1683 d: 4de Julij. Han boede paa Sundmør, efterloed sig Børn, sc: en Søn Hr. Comers Raad *Hans Holterman* (som først blev gift med en Kiøbmands datter paa Sundmør, siden med Biskop *Hagerups* Datter) og en Datter *Anna Bagge* gift med *Iver Høgh* paa Sundmør⁵⁾).
5. *Daniel*, Fød 1684 d: 26de Octobr., Han blev Gift, dog ey efterloed sig Børn, og Døde 1718 d: 30te Martij⁶⁾).
6. *Christian*, Fød 1686 d: 15de Febr., Han Levede ikun 10 Uger.

¹⁾ Hun † 1748, begr. ¹¹/₅, og skifte holdtes ⁷/₆ s. aar.

²⁾ Cort H. anføres døbt ²⁵/₁₁ 1677 i Bergens Korsk.; student fra Bergen 1698, fænrík ⁷/₁ 1708 ved Bergen. inf. reg.

³⁾ Carsten H. tog ⁹/₈ 1704 skipperborgerskab i Bergen, hvor han † 1757, begr. ⁷/₁₀ [Domk.].

⁴⁾ Agnete H. † 1755 i Hammer-pr.gjeld; blev gift ¹³/₄ 1712 i Bergens Domk.

⁵⁾ Henrik H. tog ⁹/₁₁ 1706 borgerskab som kjøbmand i Bergen. Hans hustru Mein Stokberg var datter af Hans S. i Vegsund. Sønnen Hans H., der først var bosat paa Søndmør, hvor gift med Margarethe [Knutsdatter?] Wiig, † 1745, blev senere eier af Østraat ved Trondhjem og gift paany, ¹⁹/₆ 1747, med biskop, dr. Eiler Hagerups datter Ingeborg Catharine H., f. ³⁰/₈ 1730 og † ⁷/₆ 1796; han † 1781. — Iver Høgh var handelsmand i Vegsund.

⁶⁾ Daniel H. var gift med enken Kirsten Christensdatter, som i sit første ægteskab havde en søn Christen Hanssen.

7. *Christian*, Fød 1687 d: 30te Julij.
8. *Anna Marie*, Fød 1688 d: 14de Decembr., Hun blev gift med *Ibsen*, efterloed sig Børn, og Døde 1720 d: 21de Septemb.¹⁾.
9. *Abraham* (som er min Sal: Fader) Fød 1690 d: 8de Martij. Han blev først gift 1716 d: 18de Novemb. med *Ølegaard Jensdatter* Enke efter *Henrich Amundsen*, med hende Avlede han 4 Børn, hvoraf de 3 døde førend Moderen og den 4de med Moderen 1722 d: 5te Decembr. Kl. 12 om dagen. Han giftede sig dernæst 1724 d: 8de Septemb. med Jomfr. *Elisabeth Regina Rømer*, der er min Sal: Moder, hvormed han avlede 12 Børn. See viidere herefter om ham²⁾.
10. *Isach*, Fød 1691 d: 3^{die} Septemb., Han blev Gift og efterloed sig 4 Børn, som nock nu alle ære døde³⁾.
11. *Berthe*, Fød 1692 d: 4de Decembr., Hun blev gift med *Ibsen* og efterloed sig Børn⁴⁾.
12. *Rebeche*, Fød 1694 d: 15de Majj, Hun Levede ickun til 1697 d: 19de May.
13. *Jacob*, Fød 1695 d: 29de Octobr., Han blev Gift med *Caper Capitain Peder Sørensens* datter, de aflede mange Børn, dog havde ingen Levende Børne Børn. Han døde i høy Alder hos Sønen *Peder Holterman* i Kobbervigen⁵⁾.
14. *Catharine*, Fød 1697 d: 13de Martj, Hun blev Gift med *Johan Ibsen*, og efterloed sig Børn⁶⁾.

¹⁾ Anna Marie H. anføres døbt $\frac{14}{12}$ 1688 i Bergens Korsk. og her gift $\frac{22}{11}$ 1711 med kjøbmand Mathias Ibsen [Dr. Henrik Ibsens slegt].

²⁾ Abraham H. anføres døbt $\frac{2}{5}$ 1690 i Bergens Korsk.; tog $\frac{24}{9}$ 1716 borger- skab som skomager. Af hans børn med Ølegaard Jensdatter Klingenberg var Henrik døbt $\frac{14}{8}$ 1719 og Carsten døbt $\frac{7}{8}$ 1721, begge i Bergens Domk.

³⁾ Isak H. tog $\frac{20}{6}$ 1732 skipperborgerskab i Bergen, hvor skifte efter ham holdtes $\frac{9}{6}$ 1766. Gift første gang $\frac{19}{2}$ 1721 i Korsk. med Emerence Steen, [† 1731, begr. $\frac{10}{6}$, datter af Lucas S. og Ingeborg Pedersdatter Busch] og derpaa $\frac{12}{2}$ 1738 i Bergens Nyk. med Susanne Størmer.

⁴⁾ Birthe H. anføres døbt $\frac{9}{12}$ 1692 i Bergens Korsk. og † 1728, begr. $\frac{28}{7}$. Gift $\frac{12}{12}$ 1721 i Korsk. med Peder Ibsen fra Møen [Dr. Henrik Ibsens slegt].

⁵⁾ Jacob H. tog $\frac{8}{6}$ 1719 skipperborgerskab i Bergen, hvor gift $\frac{18}{12}$ 1722 i Korsk. med Giertrud Pedersdatter, der † 1751, begr. $\frac{16}{1}$.

⁶⁾ Cathrine H., efter hvem skifte holdtes $\frac{28}{1}$ 1754 i Bergen, blev her gift $\frac{20}{10}$ 1720 i Korsk. med Johan Ibsen, efter hvem skifte holdtes $\frac{17}{11}$ 1752.

15. *Rebeche*, Fød 1698 d: 31te Octob., Hun blev Gift med *Carnilles Dissingthun*, efterloed sig en Søn *Job* 1 datt^r *Char-nilsche*¹⁾.

16. *Anna*, Fød 1701 d: 10de Januarij, Hun blev gift med *Christen Hansen Maartman*, hvormed hun Fødde 12 Børn, hvoraf nu Lever: *Hans, Henrich, Anna Marie, Else Margrethe, Christiana*, Enke eft. Br. *Jacob, Angenete*²⁾.

Farfader Bem^{te} *Henrich Holterman* døde i Bergen den 20de Aug. 1730.

FarModer Bem^{te} *Anna Bagge* døde same Stæds³⁾.

Peter Rømer og *Giertrud Jensdatter*, som var min MorFader og MorModer, Boede paa Gaarden Jølsen ved Christiania i Fedts Præstegield Aggerhuus Stift, hvor de blev Copulerede 1705 d: 25de Feb., og var deres Børn følgende, neml.:

1. *Elisabeth Regina* (som er min Sal: Moder) Fød 1705 d: 8de Decemb., Hun blev efter Forældres Død, skicket til Farbroderen Residerende Capelan til Dom Kirken her i Bergen Hr. Magister *Caspar Rømer*, og hos ham stod hendes Bryllup med min Sal: Fader *Abraham Holterman* 1724 d: 8de Septembr., Hun fødte ham 12 Børn som forermeldt, og sees videre herefter.
2. *Sønne*, Hun blev Gift med *Carsten Horsenius* som var Klocker paa Woss i Bergens Stift og efterloed sig Børn.
3. *Else*, Hun døde i Børne-Aar.
4. *Mette Marie*, Gift med *Lars Michelsen*, havde nogle Børn, hvoraf en Præsten, Hr. *Jørgen Rømer*, der døde Ugift, og hun efterloed sig hverken Børn eller Børne Børn, da hun døde i eller ved Bragerness hos en Præst ved Navn *Gulberg* i Aaret 1786.
5. *Jacob*, Fød 1712 i Decemb. Han Lærte Apoteqveriet hos den gamle *Dynner* her i Bergen, Reyste derpaa til Tysk-

¹⁾ Rebekka H. blev gift ^{28/11} 1725 i Bergens Korsk. med Cornelius Dischington.

²⁾ Anna H. † 1793 [trykt ligprædiken] i Bergen, hvor gift ^{20/3} 1728 i Korsk. med C. H. Maartmann, der † 1757, begr. ^{23/12} [Korsk.]

³⁾ Se s. 49 note 1.

land, var paa kort Tiid i Bergen, og reyste did igien, hvor han og skal have været Gift og Avlet Børn, og da han skulde blevet Doctor eller Stads Fysicus i Bergen, døde han udi Tyskland udi Erlangen eller Christian Erlangen[!].

MorFader *Peter Rømer* døde paa Gaarden Jølsen 1719 d: 22de Januarij, og Mormoder *Giertrud Jensdatter* døde samēsteds forhen 1714 d: 6te Decembr.

Abraham Holterman og *Elisabeth Regina Rømer*, som er mine Sal: Forældre, var Fød, som forbemt Han 1690 d: 8de Martj og hun 1705 d: 8de Decembr. og Gifte som forbemt. 1724 d: 8de Septembr., og Avlede følgende 12 Børn nemlig:

1. *Caspar Rømer*, Fød 1725 d: 13 Octob, og døde 1726 d: 29 Octbr.
2. *Abraham*, Fød 1727 d: 21 Junij¹⁾, Han Giftede sig i Smørhavn med Jomf. *Anna Balchen*, Avlede 2de Sønner den ene *Paul Andreas* døde tiilig i Børne Aar, og den anden *Abraham*, Fød 1761 d: 28 Febr., Lever endnu. Han Boede paa Gaarden Steenvaagneset paa Sundmør, og der døde hans Kone *Anna Balchen*, men derefter opgav han sin Handel og reyste til Bergen og døde i Br. *Jacobs* huus d: 16de Novembr 1784. Sønnen *Abrah:* er nu paa Sundmør hos *N: Windt*.
3. *Henrich Peter*, Fød 1729 d: 4de Januarij Tirsdags Morgen Kl. 3¹/₂. Hand Giftede sig i Korssund i Sundfiord med *Berte Rasmusdatter*, Enke efter *Christian Rue*, med hende Avlede hand Børn, hvoraf ickun nu Lever en Datter *Elisabeth Regina*, og Lever han tilligemed Konen ogsaa og Boer i Bemelte Korssund²⁾.
4. *Coerdt*, Fød 1730 d: 25de Julij paa Tirsdags Aften Kl: 6, Han Lever nu Ugift, har sin meeste Tiid fahret paa Middelhavet som Skibs Captein, Eier nu Gaarden Frechoug som Ligger circa 1¹/₂ Miil Norden for Bergen³⁾.

¹⁾ Abraham H. anføres døbt ¹⁴/₆ 1727 i Bergens Domk.

²⁾ Henrik Peter H. † ³/₂ 1808, begr. ¹⁰/₂ i Bergen [Korsk.] Jfr. dette tidsskrifts 6 bind s. 94, noten.

³⁾ Cort H. † ¹¹/₆ 1813 paa Frækhaug, men blev begr. ¹⁰/₆ i Bergen [Korsk.]; ugift.

5. *Daniel*, Fød 1732 d: 27de Decemb., Død ugift 1753 d: 12te Decemb.
6. *Mathias*, Fød 1735 d: 11te April paa anden Paaskedags Morgen Kl. 6, Han boer i Christianssand, har Sø Lieutenants Caracteer, dog er Kiøbmand, var Gift 1766 d: 30te Iulij med *Edvard Places* datter Jomfr. *Massine Place*; Med hende Avlede han 1 Søn og en datter, Sønnen døde i Børneaar og datteren *Elisabeth Regina* er Enke efter *Edvard Smith Arctander*, hvilken hun fødte 2de døttre. Han, om trent 10 Aar efter Konens død, Giftede sig igien med Jomfr. *Blixenkrone*, som var hos sin beslegtet Etats Raad *Pavels* i Christianssand og det i Aaret 1782, Begge disse saavel Br. *Mathias* som denne sidste Kone Lever endnu, dog har de ey faaet Børn¹⁾.
7. *Giertrud*, Fød 1736 d: 20de Iunij om Morgenens Kl. 1 $\frac{1}{2}$. Hun er Enke efter Cancellie Raad og Postmester *Herman Christian Valeur*, som døde fra hende 1791 d: 23de Julij, hvormed hun har havt 5 Børn, de tre ere døde i Børneaar og de igien Levende Børn er 2de Sønner, *Peter* er Student men vil nu handle, og *Abraham* Lieutenant i Sø Etaten, (paa denne tiid er Baade Hun og Børnene hos mig)²⁾.
8. *Hans*, Fød 1738 d: 7de Septembr., og døde d: 7de Septemb 1742.
9. *Jacob*, Fød 1740 d: 5te Feb., Giftede sig 1783 med Faster *Annes* datter Jomf. *Christiana Maartman* med hende Avlede Han en Søn som døde af Smaae-Kopperne 1791. Han døde Selv 1795 d: 22de Januarij. Hans Enke Lever og Boer ved Kors Kirken i Bergen³⁾.

¹⁾ Mathias H. Se om ham dette tidsskrifts 6 Bind s. 94 flg. Hans anden hustru var en datter af tolder Hans Blixenkrone Collin og Christine Pavels.

²⁾ Gjertrud H. † 1705, begr. $\frac{7}{11}$ i Bergen [Korsk.], hvor gift $\frac{3}{8}$ 1770 med student og klokker paa Voss, senere postmester og cancelliraad H. C. Valeur, hvis tredie hustru hun var. Deres søn Abraham Valeur, f. $\frac{17}{4}$ 1777 i Bergen og † $\frac{10}{4}$ 1838 som marinecaptein, fhv. vicecommandant i Frederiksværn og ridder, var fader til Cort Holtermann Valeur, f. $\frac{9}{1}$ 1804 i Frederiksværn, commandør i marinen etc. com.dør af St. O. O. m. m., † $\frac{21}{9}$ 1875 i Christiania. Se s. 48 note 1.

³⁾ Jacob H. blev gift $\frac{11}{8}$ 1783 i Bergens Domk. med C. Maartmann, der

10. *Anne*, (der er mig) Fød 1742 d: 21de Feb. paa Onsdag-Morgen Kl. 8. Lever Ugift og boer i mine Sal: Forældres Huus paa Torvet her i Bergen¹⁾.
11. *Hans*, Fød 1744 d: 23de April, Han døde Ugift hos Broder *Mathias* i Christianssand d: 27de Febr. 1771.
12. *Elisabeth Regina*, Fød 1746 d: 19de April, Hun døde Ugift 1775 d: 8de Ianuarij.

Bemeldte mine Kr: Sal: Forældre *Abraham Holterman* og *Elisabeth Regina Rømer*, døde Hun 1777 d: 29de Martij²⁾, og Han 1780 d: 30te April, Begge udi Kors Kirken Begraven, Gud give os i Hiimerig at Samles.

Danske, norske og holstenske Studenter, indskrevne ved Universitetet i Siena.

Ved **Karl Henrik Karlsson**, med Anmærkninger af **C. E. A. Schøller**.

De ved Universitetet i Siena førte Studentermatrikler ere for den ældste Tids Vedkommende gaaede helt og holdent tabt, og for Middelalderen findes nu kun i Behold en Protokol³⁾ indeholdende de Baccalaurer og Magistre, som optoges i det theologiske Fakultet. Denne begynder dog først 1472 og indeholder kun et dansk Navn nemlig Magister Ditleuus de Datia⁴⁾, som 25 Novembr. 1500 optoges som doctor in artibus⁵⁾. For senere

var f. $\frac{25}{6}$ 1742 og † $\frac{8}{8}$ 1811. Sønnen Abraham H. var døbt $\frac{16}{10}$ 1784 i Bergens Korsk. og † 1791, begr. $\frac{2}{12}$.

¹⁾ Anna H. † $\frac{20}{1}$ 1814 i Bergen, begr. $\frac{27}{1}$ [Korsk.]

²⁾ E. R. Rømer anføres begr. $\frac{29}{8}$ 1777 i Bergens Korsk.'s ministerialbøger.

³⁾ Haandskrift i Biblioteca comunale, Siena, signeret A. XI. 1.

⁴⁾ Mon ikke den i Pers. Tidsskr. VI, 109 f. nævnte Dr. Ditlev Smyther?

⁵⁾ Protokollen har om ham følgende Bemærkning: Pateat euidenter, qualiter die 25 Nouembris ad instantiam magistri Ditleui de Datia congregauimus omnes magistros nostre alme universitatis in camera mea, qui dictus magister petijt effci doctor artium a nostro collegio; Nos vero ipsum rigoroze examinauimus, ipse quoque bene et subtiliter se habuit in respondendo, unde attenta sua sufficientia cum licentia vice cancellarij et de unanimi assensu omnium magistrorum ipsum decorauimus ac fecimus